

Pres. Cleveland kongresu.

V pondělí zahájeno bylo druhé (krátké) zasedání padesátého a čtvrtého kongresu, ovšem podle dávného obyčeje poselstvím prezidenta, jinak přehledem toho, co bylo, je a bude.

Tak jako jeho předcházející poselství i toto významně se ukazuje se ukázkou dělníků, rozvlácností a krkolomným svažitím slohem a se stanoviska českého novináře, který musel jeho "tasemnici" přičíst a přikládat, jame věru potěšení z toho, že toto jest to poslední.

Poselství své počíná s gratulací, že naše svobodné zřízení osvědčilo se nezávratně a národ znovu podal důkaz své schopnosti zprávně, včelí rozlušťující volbě, v kteréž jednalo se o dalekosáhlé výsledky. Takováto gratulace, projevující uspokojení nad porážkou vlastní strany, jest sice neobvyklou, ale pan Cleveland má svou hlavu.

Části vztahující se na zahraničné poměry předcházejí sdělení, že po minul obvyklé změnky o drobnějších událostech zahraničních, o nich sděluje sekretář ve své zprávě. Pouze o třech věcech ve statě té zmínka se činí a sice napřed o násilnostech a ukrutnostech tureckých v Arménsku, o nichž praví, že poněkud se zmírnilo proti loňsku, pak o záležitosti kubánské, které věnuje celou částinu svého poselství, což by obnášelo as 5 sloupců našeho listu a konečně stručnou zmínku činí o dohodnutí s Angličkem ohledně Venezuely.

Záležitost kubánská dochází prezidentem důkladně a sřízlivě úvahy, kteréž nedá se upříti jak státnické prostřanství, tak i pravého pochopení povinností, jež mají Spojené Státy vůči udalostem na "Perle Antil". Vysvětluje předem, že poměry tam se nezměnily; Španělsko drží přistavy, ale povstalci ovládají dvě třetiny ostrova; Španělsko rozmnožuje své síly vojenské, ale též povstalci sesilují se; Španělsko nedovědlo zjednati si autoritu, ale povstalci též nemají žádnou vládu. Proto nenaděšla posud doba ku změně chování se Spojených Států vůči udalostem kubánským. Uznání stavu války na Kubě, aneb neodvislosti její, nebylo by ku prospěchu ani nám, ani jinému. Náš obchod s Kubou je a byl značný. V roce 1889 obnášel 64 mil. dol. Do roku 1893 dostoupil 103 mil. dol. Amerického kapitálu uloženo jest na Kubě 30 až 50 mil. dolarů. Kdyby usnán byl tam stav války zmařen, byl by veškerý obchod náš s Kubou, proto že by Španělsko všechny přistavy uzavřelo. Kdyby uznána byla neodvislost Kuby, vystaven byl by všem majetek americký snižován, bez vyhládky na náhradu, proto že by Španělsko nebylo za jeho bezpečnost zodpovědným a povstalecká vláda by jej neochránila. Stav věcí stává se ovšem čím dále tím nesnesitelnějším a je stále více na újmu Kubě samé. Španělsko nyní následuje povstalec v pustošení a bude-li se tím směrem pokračovati, tedy bude tato nejkrásnější a neúrodnější země spustošena tak, že nebude lze po mnohá a mnohá léta vrátiti jí úrodnost. Vláda je vyzývána k zakročení, byt i vedlo k válce se Španělskem a předpovídá se, že by válka taková netrvala dlouho a mohla míti pouze jen jeden výsledek. O tom není třeba uvažovati. Spojeným Státům dlužno udržeti si svou pověst co národa, kteráž zřetelně nářizuje, aby právo a ne moc byly nám vodítkem. Že přičinou povstání na Kubě byly poměry nesnesitelné, to nepopírá ani královna, ani španělský sněm, ani španělská vláda a kdyby Španělsko na sldo Kubě samosprávu, není pochyby, že by tím skončen byl krutý ten zápas. Proti tomu namítá se se strany jedné, že nelze slibovati samosprávu, pokud povstalci

nesloží zbraň a se strany druhé, že slib takový byl by nezaručeným. První jest požadavek neoprávněný, přehlížený pravý stav věcí a proto před několika měsíci naše vláda dala Španělsku na srozuměnou, že kdyby Španělsko nabídlo Kubě uspokojivou míru samosprávy, kterou by Kubánci byli volni přijmouti, když bylo by provedení téže zaručeno, že by Spojené Státy snažily se nalézati ku zjednání záruky takové cestu, která by Španělsku nebyla odpornou. Nelze očekávat, že Spojené Státy bude neustále setrávati v postavení vyčkáváním a musí nepochybně nastati jednou doba, kdy musí vytčeny býti hranice čekání a Španělsko musí skončiti zápas ten, buď samo, aneb s naší přátelskou pomocí. Když na děje doba, že Španělsko nebude moci na dále se zdarem zápolití a povstalci a zápas stane se pouhým utrácením životů, pak nastane doba, v kteréž naše ohledy na svrchovanost Španělska musí ustoupiti ohledům vyšším. Pak bude nutno jednati dle poměrů a okolností a do té doby dlužno zachovávatí dosa vadní naše postavení.

Pokračování.

Vítězství Ruska na východě.

Minulý týden sdělovalo pod mořské lano, že prý přišla na veřejnost smlouva, která uzavřena byla mezi Ruskem a Čínou před dvěma měsíci. Jestli pravdou je co se o podmínkách smlouvy té sděluje, pak jest dejista dalekosáhlé důležitosti a zajišťuje Rusku významný vliv v oněch končinách. Tvrdí se totiž, že některé z výhod, jež Čína poskytuje Rusku, jsou následující:

Rusku bude dovoleno stavěti sibiřskou svou dráhu přímo Manžurskem, tak že nebude muset zjížděti daleko k severu podél řeky Amury, kteráž tvoří hranice mezi Manžurskem a územím ruským.

Obmýšlený systém dráh čínských uvedených má ve spojení s dráhou ruskou a popřípadě bude Rusku svěřeno zřízení dráhy z Kirinu do Shan Hai Kuan a Port Arthur. Ruské dráhy, vedoucí čínským územím, bude míti Čína právo koupiti po třiceti letech. Dráhy tvořící část systému čínského, však vystavené Ruskem ku přání Číny, mohou býti koupeny Čínou po deseti letech.

Rusko má míti právo udržovati vojenské posádky podél dráh spravovaných Ruskem a má právo dolo vati v Manžurii.

Čínské vojsko v Manžurii cvičeno bude ruskými důstojníky.

Toto jsou pouze jen některé domnělé články oně smlouvy, však ty již postačí, jestli totiž jest to na v pravdě tak, k zabezpečení úplné převahy Ruska v oněch končinách, jak obchodně tak i v jiném ohledu.

Což více může si Rusko ještě přáti, když bude míti ve správě dráhy vedoucí územím čínským a bude míti právo držeti k jich ochraně posádky svého vojska.

Ačkoliv národ čínský jest největším národem celého světa a byl až do nedávna nepřístupným všem vlivům cizinským, přece nemohl jim vzdorovati a během druhé polovice tohoto století, učiniti musil mnohé ústupky velmocím evropským. Převahu měla tu hlavně politika anglická a francouzská, však minulou válkou čínsko-japonskou se náhle vše tu obrátilo na prospěch Ruska. Porážena jsouc Japonskem, spatřovala Čína ve výledku tajnou ruku politiky evropské a tu v příhodné chvíli, když nejvíce přispěti a pomoci zapotřebí měla, utekla se k mocnému sousedu svému, carovi ruskému, který ochotně nejen sprostředkoval půjčku, potřebnou ku splacení válečné náhrady, nýbrž za splacení též se i zaručil. Bylo arci na blůdnu, že nečiní tak z pouhé dobrovolnosti. Tak se nejedná v

politice. Tu více než kdokoliv jině platí pravidlo: něco za něco. Věk totiž kdo naděl se, že Čína vrhne se tak úplně v náručí Ruska, jako činí smlouvou touto. Budeť nyní Rusko míti takřka úplně volnou ruku na celém pobřeží Pacifického severní od pověstné čínské zdi a obchodu ruskému otevřeny budou rázem trhy největšího národa na světě.

Vymoženost tato jest novým důkazem, že Rusko jest nejdůležitější velmocí na světě, kteráž dovede využívatí pravé doby v pravý čas a jehož diplomacie dovede čeliti veškeré ostatní Evropy. Rusko jest bez odporu největší velmocí přítomnosti i budoucnosti.

Pěstování cukrovky v Evropě.

(Dokončení.)

Generální konsul Mason, zastupující Spojené státy ve Frankfurtě, při projednávání problému cukrovarnického, kterýž Evropa, zvláště pak ale Německo řešiti musí, pravil:

"Není žádné jiné otázky národohospodářské, ohledně kteréž by tu veřejné mínění této země bylo více rozdějeno, než jest ona, týkající se vztahu vlády ústřední k průmyslu cukrovarnickému. Na jedné straně stojí pěstitelé cukrovky a cukrovarníci na tom, že, jelikož cukrovka jest téměř jedinou plodinou, kteráž v Německu přítomně s úspěchem pěstována býti může, jest povinností státu i na dále odměnu na vyvážený cukr vypláceli a chrániti průmysl tento před veškerou soutěží a poškozením. Na straně druhé tvrdí se zase, že vyplácením odměny této výroba cukru vyhána byla na stupeň, na základě zdravé nespočívající a že jedinkou pravou cestou bylo by zrušení těchto odměn, snížení neb odvolání d ně z cukru, doma spotřebovaného a tím podporovati a povzbuzovati potřebu domácí; tím zároveň učiněni byli by pěstitelé řepy méně závislými na vývozu, v kterémž Rusko úplně nepřipraveno jest. Jak nyní věci si stojí, vyváží Německo dvě tuny cukru na každou tunu, doma spotřebovanou a a výroba zrostla ze 900,000 tun na 1,825,000 tun—tedy se více než zdvojnásobila—za posledních sedm roků, přec spotřeba domácí vzrostla v témže období o pouhých 200,000 tun a nyní obnáší pouze 623,000 tun, nebo-li 28 liber na jednu osobu proti 73 a dvěma třetinám liber v Anglii a 77 liberám ve Spojených Státech. V ostatních zemích evropských jest to ještě hůře, neboť spotřeba cukru v Rakousku Uhersku obnáší pouze 28 liber a ve Francii 28½, kdežto v Belgii připadá pouze 22, v evropském pak Rusku dokonce jen 14½ liber ročně na jednu osobu. Kdyby spotřeba byla as v témž poměru, jako v Anglii, tu jedině Německo spotřebovalo by 1,700,000 tun cukru, Francie s Rakouskem pak o 125,000 tun v každé ze zemí těch více a spotřebou touto záhy vyčerpána byla by obrovská ona výroba z roku 1895 a ceny zvýšeny byly by tak, že nebylo by více zapotřebí vyplácení odměn na vývoz aniž jakékoliv jiné ochrany umělé."

Přičinou obmezené této spotřeby cukru v zemích evropských jest hlavně vysoká cena, nutná následkem nesmírně vysokých daní, uvrhovaných na závody, když výrobek svůj nevyváží a kteréž, dle článku jednoho ve "Frankfurter Zeitung", obnáší \$119 na tunu ve Francii, \$53,50 v Německu a tolikéž i v Rakousku a \$170 na tunu v Belgii, kdežto v Anglii cukr jest svobodným a clo na přivážený cukr ve Spojených Státech pouze jest nepatrným.

Po Německu učinila Francie více pro průmysl cukrovarnický než kterákoliv jiná země evropská. Roku 1894 více jak 1,700,000 akrů osázeno bylo cukrovkou a sklizeny jí bylo

celkem 18,400,000 tun, průměrem jedenčet tun s akru a úroda ta ceně na téměř na \$4 za tonu. Mezi 40 a 50 procenty vypěstované cukrovky zpracovává jest ve Francii v cukr. Dle konsula Chancellara v Havru obnáší náklad na vypěstování akru cukrovky, dle zkušenosti rolníků francouzských, následovně:

Příprava půdy.....	\$3 00
5 lb. semene.....	50
Plení a prořívání.....	1 25
Okopávání.....	1 25
Druhé okopávání.....	1 00
Sklizeň a odvážení.....	3 00

Celkem akr..... \$10 00

V hofejším není, jak vidět zahrnu to vydání za hnojivo a to proto, an není všude a vždy nutným, hnojivo používatí. Průměrná roční úroda ve Francii jest deset až dvanáct tun řepy z akru půdy. Ze sklizené řepy nezahodí se tam ani to nejmenší. Každická část její jest použita a zpěněna tím neb oním způsobem, neboť si jest to již k dělání cukru či ku krmení dobytka. Chřást poskytuje lepší potravu v zimě dobytku hovězímu a ovčím, než jakékoliv jiné krmivo, kteréž by tam pěstováno býti mohlo. Též tvrdí se, že značný výdělek plyne z prodávání sušeného chřástu továrnám tabákovým, kdež pak tyto s tabákem míchány a buď v cigarety neb tabák kuřlavý zpracovány jsou. Tvrdí se dokonce, že jistí pěstitelé cukrovky ve Francii strží tímto způsobem tolik, že tím výlohy, s pěstováním cukrovky spojené, více než kryty jsou. Přítomné konány jsou pokusy se zpracováním řepové v lš a výdělek při tom bude prý značnějším, než při zpracovávání v cukr. Ve Francii pěstuje se dosud více řepy pro krmivo, než k účelům cukrovarnickým. Průměrná cena cukrovky co krmiva odhadována jest na \$3,69 tuna, kdežto cena její pro cukrovary na \$4 30 tuna uváděna jest.

Spotřeba cukru francouzského v zemích cizozemských obmezena byla nezřízenou soutěží, hlavně se strany německé, kteréž zmocnilo se trhu cizozemského hlavně následkem vysokých svých vývozních odměn. Přítomně předléhá parlamentu francouzskému předloha, ustanovující podobnou odměnu na vyvážený cukr francouzský, čímž umožněna býti má zdárná soutěž v tržích cizozemských hlavně pad ale v trhu anglickém, kdež doposud kupována téměř celá polovina veškerého cukru, z Francie vyváženého. Zvláštěm věru jest, že Francie ponechala cukrový trh Spojených Států úplně Německu a Rakousku a že hlavně cukr svůj, po Anglii, do Švýcarska, Turecka, Maroka, Argentiny, Alžiru, Tunisu, Uruguay a Chili vyváží.

Rakousko, co do podporování průmyslu cukrovarnického a hlavně vývozu, není za Německem mnoho pozadu. Dle starého zákona povolává vládou rakouskou něco přes \$2,000,000 ročně na odměny na cukr vyvážený. Dle zákona nového, kterýž 1. srpna 1896 v platnost vešel, bude obnos, k účelům tomu ročně stranou dávány, přesahovati \$3,000,000. Jak Francie, tak i Rakousko, ukládají vysoké clo na cukr přivážený a to za tím účelem, aby zabráněn byl by přívoz cukru německého, tak aby s výrobkem domácím konkurovati nemohl. Kokurence podobná byla možnou hlavně následkem toho, že odměna vývozní, Německem vyplácená, jest mnohem vyšší, než jakáz Francii a Rakouskem vyplácena jest. Vývozy, jež z uvedených fakt a čísel učiněti se možno, jsou jasnými. Jakožto největší spotřebitelé cukru na celém světě, Spoj. Státy platí přítomně přes \$120,000,000 ročně zemím evropským, kdežto by mohly a měly vyráběti zde veškerý cukr, který se tu spotřebuje. Kdežto čtyry evropské země—Německo, Francie, Rusko a Rakousko, honosí se 1945 řepovými cukrovarny, mají jich Spoj. St. pouze 9, z nichž 4 jsou v Californii, 2 v Nebrascce a po 1 v Utah, New

Mexico a Virginii. Jelikož v Ně. mecku a Rakousku platí se přes \$20,000,000 ročně odměn na cukr, povětšinou do Spoj. Států vyvážený, nemohou tyto dostati, že podají se jim svůj průmysl cukrovarnický povzděti, leč by onu cizozemskou odměnu na cukr vyvážený nahradily buď podobnou odměnou vyrábětelům zdejším, nebo kdyby mohli na přívoz ten daň rovnající se neb převyšující odměnu dotyčnou.

S touto "bounty", neb clom zvýšeným na takovou míru, aby přesahovalo rozdíli, působený vyplácenou odměnou na vývoz a lacinou prací evropskou, mohlo by směle předpokládáno býti, že do 10 let zem tato vyráběti bude veškerý cukr, kterýž zde potřebovávati se bude a Nebraska, s náležitým povzbuzováním, směle může ručiti, že při nejmenším celou polovinu množství toho dodávati bude.

Včera odpoledne vyhořela velká stáj, náležející společnosti American Bisquit Co., na severo-východním rohu 16. a Leavenworth ul.

V neděli k večeru nalezena při tratích dráhy Elkhorn v okolí 48. a K ul. mrtvola Indiána, v němž poznán "Little Chief" od kmene Omaha, kterýž toho dne ještě s několika soudruhy na žebrotě tam byl. Dle všeho dostal Indián někde kofalku, kterouž se podnesl a nejspíše na trati odpočinul a vlakem zasažen byl. Hlava byla mu od těla úplně utřena.

V pátek odjízvalo se před smířdím soudm Hedgeseem přelíčení v žalobě p. Josefa Dvořáka proti držiteli karbanické peleže Fr. Doležalovi, který po volbě počal si jako zbeřsilý a "ku věští c'í a slávě pana Bryana" přepadal republikány kde mohl. Sdělili jsme tehdy, že pana Dvořáka přepadl a zbil bez veškeré příčiny v kramě pana Koutského. Soudce uznal jej vinným a uložil mu pokutu \$35. Snad nyní přijde k poznání, že třeba to bylo v So. Omaze, vládně přece jen zákon a ne násilí a neuralost.

Tržní zprávy.

Chicago 8. pros. '96.

Minulý týden ochabnuly ceny a nastal obrát, ač zásohy i přívoz do trhu jsou slabé proti jiným letům. Za hlavní příčinu obrátu lze považovati, že trh evropský nestoupal před tím tou měrou jako zdejší. Tento týden počal s cenami pevnějšími. Pšenice prodává se nyní 5. 2. jar. ka za 77½@77¾, pro květen 80%. Červenec 74½; ozimka červená 5. 2. za 89½@90¾.

Kukuřice jest stále levná, za 29½@29¾. Oves jest také ceny nízké, 18½, bílý 18@22½. Žito též je levnější, za 30c.

Jedem je ceny klidné a bez změny, za 29@37c.

Luňé semeno stouplo na 77@79c. Hovězí dobytek prodává se asi v téže ceně co před týdnem. Krmení volí jsou většinou po \$3.70@5.00 a jen zvláště pěkní, tak zvaní "vanovní" prodávali se draže, za \$5.40@5.90. Krávy a jalovice po \$2.10@3.25 a volí k širu \$2.40@3.75.

Vepřový dobytek, ač dosti levným až posud, klel ještě dále v ceně a prodává se nyní po \$3@3.40, většinou po \$3.20@3.90.

Omaha, 8. pros. '96.

Přívoz dobytka hovězího i vepřového jest hojnějším než byl před měsícem. Zejména zrudší přívoz krmných jatečných volů. Takových dnes 23 stád přivezeno. Cena jest asi tak co před týdnem, však volí přivázení byli veomějši krátce krmné a prodáváni po \$3.30@4.00. Krávy a jalovice prodávány po 2.25@3.35 a volí k širu 2.50@3.85.

Vepřový dobytek je ceny levnější; těžký prodává se po \$3.10@3.20, prostřední a lehký \$3.20@3.30.

Vejce prodávají se po 21@22c.

Málo jest ceny minule naznačené: obyčejné k nakládání 8@9c., dobré utolní zvenkova 13@15c., z masloven 18@21c.

Zvěřina jest ceny skoro bez změny. Králík 50@60c. tuet, zajíc 15@1.50, veverka 60@75c., kachny \$1.50@3.75, koroptve \$1@1.10, divoké slepice \$6@26.25 tuet; jeleni 11@12c., jelení zadky 18@16, antilopy 16@11c., antilopi zadky 13@14 centů.

Dřábek je ceny úplně levnější; slepice 6@5½, krocani 8@9c., husy a kachny 7@8c.

Brambory jsou posud za 20c. buší, wyoming-ské 80c. 100 lib.

St. Louis, 8. pros.

Pšenice je ceny ochablější a nižší. Prodává se červená ozimka 5. 2. za 90c., pro květen 90% @91%, jar. ka tvrdá 5. 2. za 78c.

Kukuřice je asi téže ceny co před týdnem, 21½; pro prosinec 20c., květen 23½@23¾.

Havina prostřední minulý týden klesla na 7½ a na této ceně setrává.

New Orleans 8. pros.

Havina je ceny ochablí; prostřední za 7 1/2 16.

Pěkná kniha v elegantní vazbě jest vskyný a užitečný dárek vánoční. Pište o seznam knih na Pokrok Západa.